

Toelichting op de functieprofielen

Proeftuinen

Gebaseerd op de nieuwe landelijke beroepsprofielen voor verpleegkundigen met een mbo- en hbo-opleiding, zijn en worden in tal van ziekenhuizen nieuwe functieprofielen opgesteld voor verpleegkundigen. Die profielen worden ook getest. Dat gebeurt in de praktijk, op een of meerdere afdelingen, aangeduid als proeftuin. Op basis van de functieprofielen uit zeven proeftuinen, heeft de NVZ een eerste versie van de generieke functieprofielen voor mbo- en hbo-opgeleide verpleegkundigen opgesteld. Als de ervaringen in de ziekenhuizen daartoe aanleiding geven, worden de functieprofielen aangepast. Werkendeweg ontstaan zo functieprofielen die scherp aangeven wat beide verpleegkundige beroepsniveaus in het algemene ziekenhuis onderscheidt, maar ook wat hen verbindt.

Naamgeving en opbouw van de profielen

In afwachting van de vaststelling van de beroepstitels door de minister van VWS, is als benaming van de functieprofielen gekozen voor mbo-opgeleide verpleegkundige en hbo-opgeleide verpleegkundige. Dit zijn dus werktitels.

Anders dan de landelijke beroepsprofielen, zijn de functieprofielen niet opgesteld volgens het CanMEDS-model⁴ omdat de functieprofielen die in de proeftuinen zijn opgesteld, op een uitzondering na, niet volgens dat format zijn beschreven. Met de profielen van de proeftuinen als uitgangspunt, bestaan de generieke functieprofielen daarom allereerst uit een beknopte beschrijving van de belangrijkste overeenkomsten en verschillen tussen beide functieprofielen. Die wordt gevolgd door een uitwerking van de taken en een beschrijving van de eisen die aan beide functies worden gesteld in termen van kennis en vaardigheden en attitude.

Geen complexiteit maar onvoorspelbaarheid

Gelet op de bezwaren tegen het gebruik van complexiteit als onderscheidende kenmerk tussen de taken die geschikt zijn voor een mbo of hbo-opgeleide verpleegkundige (dat is bijvoorbeeld lastig om vooraf te bepalen en in de dynamiek van de dagelijkse zorgpraktijk verandert de complexiteit⁵) wordt in de functieprofielen gebruikgemaakt van de onvoorspelbaarheid van de zorgsituatie.

⁴) In de zorgsector worden veel beroeps(competentie)profielen opgesteld volgens de Canadian Medical Education Directives for Specialists (CanMEDS). Dit model is in 1996 ontwikkeld door het Royal College of Physicians and Surgeons of Canada en was in eerste instantie een manier om de zeven essentiële competenties of rollen van medisch specialisten te beschrijven. Daarna is dit model ook in andere landen in gebruik geraakt, ook om de rollen van andere zorgprofessionals te beschrijven. Ook de Stuurgroep toekomstbestendige beroepen heeft van deze systematiek gebruikgemaakt om de profielen van de mbo- en hbo-opgeleide verpleegkundige te beschrijven

⁵) Wallenburg, Iris, Maarten Janssen & Antoinette de Bont. (2015). De rol van de Verpleegkundig Specialist en de Physician Assistant in de zorg. Een praktijkonderzoek naar taakherschikking in de tweede- en derdelijnszorg in Nederland. Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam, Instituut Beleid en Management Gezondheidszorg.

Funcieprofielen

Kern van de functies

De mbo-opgeleide verpleegkundige

De inzet van de mbo-opgeleide verpleegkundige is gericht op het bevorderen van herstel, gezondheid en vitaliteit en het voorkomen van (verergering van) ziekte, aandoeningen of beperkingen bij patiënten.

Dat doet de mbo-opgeleide verpleegkundige door het verlenen en coördineren van verpleegkundige zorg en psychosociale begeleiding aan individuele patiënten. Ook bevordert de mbo-opgeleide verpleegkundige zelfmanagement en gezond gedrag van patiënten. De wensen, behoeften en eigen regie van de patiënt staan hierbij centraal.

De mbo-opgeleide verpleegkundige maakt gebruik van de informatie- en communicatietechnologie (ICT) die in het ziekenhuis in de verpleegkundige zorg kunnen worden ingezet.

De mbo-opgeleide verpleegkundige helpt mee met het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de zorg en participeert daarvoor in werkgroepen.

De hbo-opgeleide verpleegkundige

De inzet van de hbo-opgeleide verpleegkundige is gericht op het bevorderen van herstel, gezondheid en vitaliteit en het voorkomen van (verergering van) ziekte, aandoeningen of beperkingen bij patiënten. De hbo-opgeleide verpleegkundige ondersteunt collega's daarbij, neemt actie als dat nodig is en ontwikkelt samen met collega's beleid (nieuwe afspraken) om de zorg te verbeteren.

De hbo-opgeleide verpleegkundige doet dat door het verlenen en coördineren van verpleegkundige zorg en psychosociale begeleiding aan patiënten. Ook bevordert de hbo-opgeleide verpleegkundige zelfmanagement en gezond gedrag van patiënten. De wensen, behoeften en eigen regie van de patiënt staan hierbij centraal. Daarnaast ontwikkelt, coördineert en regisseert de hbo-opgeleide verpleegkundige het totale zorgproces. De hbo-opgeleide verpleegkundige anticipeert op mogelijke risico's en monitort of procedures/werkprocessen werken en stuurt zo nodig bij.

De hbo-opgeleide verpleegkundige maakt gebruik van ICT in de beroepsuitoefening, volgt de ontwikkelingen op dit gebied en bevordert de benutting van nieuwe toepassingen van ICT in de verpleegkundige zorg.

De hbo-opgeleide verpleegkundige initieert en bewaakt de kwaliteit van de verpleegkundige zorg en coacht op dit gebied de mbo-opgeleide verpleegkundige. De hbo-opgeleide verpleegkundige organiseert evaluatie- en reflectie-momenten om waar nodig gezamenlijk beleid te veranderen en het methodisch werken te verbeteren.

De hbo-opgeleide verpleegkundige initieert praktijkgericht en werkt mee aan wetenschappelijk onderzoek. De hbo-opgeleide verpleegkundige participeert in (onderzoeks)projecten, werkgroepen en commissies.

Deskundigheidsgebied

De mbo-opgeleide verpleegkundige

De mbo-opgeleide verpleegkundige stelt op basis van klinisch redeneren de zorgvraag vast en verleent verpleegkundige zorg aan toegevoerde patiënten in voorspelbare en planbare zorgsituaties. Als dat nodig is gebeurt dat ook in minder voorspelbare en spoedeisende zorgsituaties. De mbo-opgeleide verpleegkundige begrijpt wat EBP-denken is en committeert zich hieraan.

De mbo-opgeleide verpleegkundige registreert en signaleert bijtijds veranderingen in de gezondheidstoestand van de patiënt. De mbo-opgeleide verpleegkundige neemt in die gevallen zelf actie of schakelt andere zorgverleners in.

De hbo-opgeleide verpleegkundige

De hbo-opgeleide verpleegkundige stelt op basis van klinisch redeneren de zorgvraag vast en verleent verpleegkundige zorg. Met name in onvoorspelbare zorgsituaties neemt de hbo-opgeleide verpleegkundige hierbij het voortouw. Waar mogelijk werkt de hbo-opgeleide verpleegkundige evidence-based. De hbo-opgeleide verpleegkundige en initieert en stimuleert EBP-denken en werken in de verpleegkundige zorg. De hbo-opgeleide verpleegkundige besteedt terugkerende aandacht aan het onderhouden van de kennis en vaardigheden van collega's en onderneemt actie als er op dit gebied problemen zijn.

De hbo-opgeleide verpleegkundige kan het gehele verpleegkundig proces overzien, risico's inschatten, problemen vroegtijdig signaleren, interventies kiezen en uitvoeren, het verloop monitoren en de resultaten evalueren. De hbo-opgeleide verpleegkundige draagt zorg voor de continuïteit van het zorgproces en onderneemt actie als er aanleiding is op dit gebied zaken te veranderen.

De hbo-opgeleide verpleegkundige vertaalt (para) medische zorg naar verpleegkundige zorg en integreert beroepsinnoverende en kwaliteitsbevorderende elementen in de patiëntenzorg en organisatie van de afdeling. De hbo-opgeleide verpleegkundige deelt actuele kennis, bewaakt het kennisniveau in het team en onderneemt actie als blijkt dat dat niet toereikend is.

Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid

De mbo-opgeleide verpleegkundige

De mbo-opgeleide verpleegkundige voert taken zelfstandig uit, met inachtneming van de standaarden, richtlijnen en protocollen en van de aanwijzingen en opdrachten van de leidinggevende en arts. De mbo-opgeleide verpleegkundige werkt hierbij samen met collega-verpleegkundigen. In onvoorspelbare zorgsituaties wordt de mbo-opgeleide verpleegkundige gevraagd en ongevraagd gecoacht door de hbo-opgeleide verpleegkundige, verpleegkundig specialist of arts.

De mbo-opgeleide verpleegkundige is verantwoordelijk voor het organiseren, verlenen en coördineren van verpleegkundige zorg en psychosociale begeleiding

De hbo-opgeleide verpleegkundige

De hbo-opgeleide verpleegkundige voert taken zelfstandig uit, met inachtneming van de standaarden, richtlijnen en protocollen en van de aanwijzingen en opdrachten van de leidinggevende en arts. In onvoorspelbare situaties neemt de hbo-opgeleide verpleegkundige het initiatief en coacht de mbo-opgeleide verpleegkundige.

De hbo-opgeleide verpleegkundige is verantwoordelijk voor het vormgeven van de verpleegkundige en organisatorische aspecten rondom patiëntenstromen en voor de kwaliteitszorg en deskundigheidsbevordering daarbinnen. De hbo-opgeleide verpleegkundige neemt hiervoor het initiatief en coördineert de activiteiten waar dat nodig is.

Taken

De mbo-opgeleide verpleegkundige	De hbo-opgeleide verpleegkundige
Plant, organiseert, coördineert en verleent verpleegkundige zorg en psychosociale begeleiding in voorspelbare situaties.	Plant, organiseert, coördineert en verleent verpleegkundige zorg en psychosociale begeleiding in voorspelbare en onvoorspelbare situaties en onderneemt actie om zorg en begeleiding te verbeteren.
Bevordert het zelfmanagement en gezond gedrag van patiënten.	Bevordert het zelfmanagement en gezond gedrag van patiënten.
Verricht verpleegkundige handelingen en verpleegkundige diagnostiek.	Verricht verpleegkundige handelingen en verpleegkundige diagnostiek en onderneemt actie om als er zich op dit gebied problemen voordoen.
Coördineert de verpleegkundige aspecten rondom individuele patiëntenzorg.	Ontwerpt en coördineert de verpleegkundige en organisatorische aspecten rondom patiëntenstromen.
Levert een bijdrage aan en bewaakt de kwaliteit van de verpleegkundige zorg.	Initieert en bewaakt de kwaliteit van de verpleegkundige zorg en onderneemt actie als dat nodig is.
Instrueert en coacht leerlingen en stagiaires op mbo-niveau en nieuwe collega's.	Instrueert en coacht verpleegkundigen, leerlingen en stagiaires op mbo- en hbo-niveau en nieuwe collega's en neemt het initiatief om collega's te ondersteunen bij het verbeteren van de zorg.
	Initieert praktijkgericht en wetenschappelijk onderzoek en werkt daaraan mee.

NLQF-inschaling

De mbo-opgeleide verpleegkundige	De hbo-opgeleide verpleegkundige
EQF-niveau 4 / NLQF-niveau 4 (mbo-4).	EQF-niveau 6 / NLQF-niveau 6 (hbo-bachelor).

Uitwerking taken en functie-eisen mbo-opgeleide verpleegkundige

TAKEN

Taak 1:

Plant, organiseert, coördineert en verleent verpleegkundige zorg en psychosociale begeleiding in voorspelbare situaties

Is verantwoordelijk voor en hanteert actief het verpleegkundige proces op een methodische wijze, bij toegewezen patiënten. Dat doet ze overwegend in voorspelbare situaties, maar zo nodig en gecoacht door een hbo-opgeleide verpleegkundige ook in minder goed voorspelbare situaties.

Betrekt daarbij alle relevante informatie van de patiënt, diens naasten, collegae en andere disciplines.

Analyseert zelfstandig en systematisch de zorgbehoefte van de patiënt, stelt daarvoor een verpleegkundig zorgplan op, verricht zelfstandig de hieruit voortvloeiende taken, evalueert het verpleegplan en stelt dat zo nodig bij.

Werkt volgens vastgestelde procedures, standaardverpleegplannen en protocollen.

Is aanspreekpunt voor de patiënt en draagt zorg voor informatievoorziening, voorlichting en advisering aan patiënten en hun naasten over de zorgverlening, onderzoeken en behandeling of ingreep.

Draagt zorg voor de begeleiding van patiënt en diens naasten in voor hen moeilijke situaties en schakelt zo nodig de hbo-opgeleide verpleegkundige of andere zorgverleners in of verwijst door.

Informeert en vraagt toestemming aan de patiënt over handelingen die uitgevoerd worden en wat de consequenties van die handelingen zijn.

Gaat na of de patiënt de informatie die de arts gegeven heeft over onderzoek en behandeling begrepen heeft en zorgt dat eventuele informatie tekorten aangevuld worden.

Rapporteert systematisch en methodisch over de algemene toestand van de patiënt en over bijzonderheden.

Monitort het verloop van interventies, observeert de toestand van de patiënt en consulteert de hbo-opgeleide verpleegkundige of arts bij plotselinge verslechtering of verandering van de toestand.

Signaleert problemen, schat risico's in, schakelt tijdig de hulp in van de hbo-opgeleide verpleegkundige, teamleider of medisch specialist en grijpt volgens protocol in bij levensbedreigende situaties.

Taak 2:

Bevordert het zelfmanagement en gezond gedrag van patiënten

Stimuleert de patiënt tot zelfredzaamheid en tot het ondernemen van ADL- en sociale activiteiten.

Is gericht op preventie door vroegtijdige signalering van gezondheidsproblemen en op het bevorderen, handhaven en ondersteunen van zelfmanagement van patiënten, hun naasten en mantelzorgers.

Geeft algemene informatie over het ziekenhuis en geeft voorlichting, preventie en advies aan toegewezen patiënten over onderwerpen die samenhangen met de aandoening, de ziektebeleving, het ziekteverloop en het toekomstperspectief.

Leert de patiënt en zo nodig diens naasten de nodige specifieke vaardigheden aan voor toepassing thuis.

Voert interventies (mee) uit op het gebied van individuele en collectieve preventie en gezondheidsvoorlichting.

Bespreekt beperkingen met de patiënt die te maken hebben met ziekte en/of opname van de patiënt.

Informeert de patiënt en diens naasten over de mogelijkheden ten aanzien van de vervolgsituatie. Zorgt voor uitvoering/invoering van de indicatoren die op de afdeling worden geregistreerd conform vastgesteld beleid.

Taak 3: **Verricht verpleegkundige handelingen en verpleegkundige diagnostiek**

Verstrekt (highrisk) medicatie aan patiënten en dient voorgeschreven medicatie toe bij patiënt via verschillende toedieningswijzen (oraal, subcutaan, intramusculair, intraveneus, periduraal, percutaan, nasaal en rectaal).

Assisteert zo nodig de behandelaar en overige zorgverleners bij diverse medisch-technische handelingen in voorspelbare situaties.

Draagt zorg voor preventie dan wel behandeling van complicaties die het gevolg zijn van ziekenhuisopname bij de toegewezen patiënten.

Verricht toegewezen risicovolle- en voorbehouden handelingen.

Biedt ondersteuning in gestandaardiseerde of geprotocolleerde zorgprocessen van patiënten die op een andere verpleegafdeling verblijven in het kader van de bevoegdheidsregeling voor behouden handelingen.

Taak 4: **Coördineert de verpleegkundige aspecten rondom individuele patiëntenzorg**

Draagt zorg voor de coördinatie en continuïteit van het verpleegkundig proces, stemt dit af met andere disciplines en consulteert waar nodig de hbo-opgeleide verpleegkundige.

Voert de voor het verpleegkundig proces noodzakelijke administratieve handelingen uit.

Neemt deel aan multidisciplinaire patiëntenbesprekingen en visites, brengt tijdens besprekingen relevante informatie over de patiënt in, behartigt de wensen en belangen van de patiënt en draagt zorg voor de uitvoering van afspraken.

Zorgt voor schriftelijke overdracht (in- en extern) en rapporteert bijzonderheden, de voortgang en wijzigingen die van belang zijn voor de continuïteit van de zorg aan de patiënt.

Draagt de zorg over aan collegae, en bij afsluiting van het zorgproces, aan extramurale instellingen met behulp van de verpleegkundige overdracht.

Verzorgt de opname, overplaatsing en het ontslag van de patiënt.

Verzorgt de overleden patiënt, begeleidt de familie en draagt zorg voor de overplaatsing naar het mortuarium.

Taak 5: **Levert een bijdrage aan de kwaliteit van de verpleegkundige zorg**

Hanteert te allen tijde kwaliteit en veiligheid als leidraad, werkt aan de hand van de meest actuele protocollen en richtlijnen en past deze correct toe.

Signaleert, inventariseert en rapporteert knelpunten in het verpleegkundig proces.

Neemt deel aan werkgroepen om vorm en inhoud te geven aan en zorg te dragen voor afstemming van de zorg- en organisatorische activiteiten.

Levert (in werkgroepen) een bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van zorg in relatie tot het verpleegproces op microniveau.

Levert (in werkgroepen) een bijdrage aan de ontwikkeling of aanpassing van standaardverpleegplannen, protocollen en procedures.

Bewaakt mede de kwaliteit van de verpleegkundige zorg op afdelingsniveau.

Draagt bij aan een goed werk- en leerklimaat. Volgt de interne beleidsontwikkelingen en past deze toe in de zorgverlening.

Volgt de ontwikkelingen binnen het vakgebied en werkt permanent aan de ontwikkeling van de eigen deskundigheid, onder andere door het volgen van scholing.

Taak 6: Instrueert en coacht leerlingen en stagiaires op mbo-niveau en nieuwe collega's

Geeft advies, informatie, instructie, werkbegeleiding en supervisie aan leerlingen en stagiaires over het verpleegproces, ontvangt coaching hierin van de hbo-opgeleide verpleegkundige, operationeel manager en opleidingsadviseur en heeft hierbij zelf een actieve rol.

Benut en creëert leermomenten.

Inventariseert leervragen en ondersteunt leerlingen en stagiaires bij het opstellen van een individueel leerplan en evalueert de vorderingen.

Geeft specifieke en constructieve feedback en stelt kritische vragen die aanzetten tot reflectie.

Beoordeelt het functioneren van leerlingen en stagiaires.

Instrueert en begeleidt stagiaires van andere opleidingen en nieuwe medewerkers ten aanzien van de verpleegkundige zorgverlening en de afdelingsorganisatie.

Neemt actief deel aan diverse opleidingsgesprekken.

FUNCTIE-EISEN

Uitgangspunt voor het formuleren van de functie-eisen waren de eisen die worden genoemd in het profiel van de mbo-opgeleide verpleegkundige dat is opgesteld door de Stuurgroep Toekomstbestendige beroepen in de verpleging en verzorging. Die zijn waar nodig aangevuld, terwijl eisen die niet of nauwelijks relevant waren voor de mbo-opgeleide verpleegkundige in het algemene ziekenhuis, zijn komen te vervallen.

De mbo-opgeleide verpleegkundige als zorgverlener

Kennis:

- Heeft kennis van belangrijke basisprincipes uit de anatomie, fysiologie, (psycho)pathologie en farmacologie paraat.
- Heeft basiskennis van ontwikkelingspsychologie, levensfasen van de mens, principes van zelfmanagement en copingstijlen.
- Heeft kennis van het verpleegkundig handelen, de verpleegkundige visie, behandelmethoden, actuele richtlijnen, protocollen en professionele standaarden.
- Heeft basiskennis over verschillende doelgroepen.

Vaardigheden en attitude:

- Kan informatie verzamelen op diverse manieren, op het niveau van de zorgvrager, deze informatie interpreteren, en daarop passende actie ondernemen.
- Kan in zorgrelaties met beperkte voorspelbaarheid problemen vroegtijdig signaleren, interventies kiezen en uitvoeren, het verloop monitoren en de resultaten evalueren gericht op de zes dimensies van gezondheid¹.
- Kan werken volgens richtlijnen en protocollen en deze toepassen op specifieke situaties
- Is in staat het zelfmanagement van zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk te ondersteunen en te bevorderen met als doel het

¹) De zes dimensies van gezondheid zijn: lichaamsfuncties, mentale functies en beleving, spirituele dimensie, kwaliteit van leven, maatschappelijke participatie, dagelijks functioneren.

- behouden of verbeteren van het functioneren in relatie tot kwaliteit van leven, gezondheid en ziekte.
- Kan een zorgrelatie aangaan, gebaseerd op vertrouwen, gericht op resultaat met zorgvragers uit uiteenlopende doelgroepen.
  - Kan voorbehouden en risicovolle handelingen uitvoeren, met inachtneming van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid.
  - Houdt in haar handelen rekening met de wensen, behoeften en privacy van de zorgvrager en diens naasten.
  - Kan de zorgvrager ondersteunen bij persoonlijke verzorging en deze waar nodig overnemen.
  - Kan een verpleegplan opstellen, evalueren en bijstellen in zorgsituaties met beperkte voorspelbaarheid
  - Kan zorgvragers psychosociaal begeleiden in zorgsituaties met beperkte voorspelbaarheid.
  - Kan palliatieve en terminale zorg verlenen.
  - Is in staat vroegtijdig signalen van decompensatie (inclusief suïciderisico) te herkennen en gepaste actie te (laten) ondernemen.
- Is zich bewust van de effecten van eigen verbale, non-verbale en digitale uitingen.
  - Kan vaktaal in voor de zorgvrager begrijpelijke taal omzetten.
  - Communiceert gelijkwaardig en respectvol met zorgvragers, naasten en hun sociale netwerk en met collega-zorgverleners.
  - Kan communiceren met een grote diversiteit aan zorgvragers. Kan omgaan met culturele verschillen en daarmee gepaard gaande andere opvattingen over leven, ziekte en dood.
  - Kan goed formuleren, schriftelijk en mondeling.
  - Is in staat adequaat om te gaan met agressie, grensoverschrijdend gedrag en onbegrepen gedrag bij zorgvragers, hun naasten en sociale netwerk.
  - Treedt met respect en toewijding op jegens patiënten en zijn/haar relaties ongeacht de sociale en economische status, opleiding, cultuur, ras, sekse, geloof en seksuele geaardheid.
  - Kan met familie/mantelzorgers en het sociale netwerk van de zorgvrager communiceren over hun rol en inzet.
  - Kan professioneel communiceren over palliatieve zorg en het levenseinde.
  - Maakt gebruik van ICT in de communicatie met zorgvragers, naasten en hun sociale netwerk en met collega-zorgverleners.

De mbo-opgeleide verpleegkundige als communicator

Kennis:

- Heeft kennis van het belang van communicatie.
- Kent de belangrijkste gesprekstechnieken.
- Kent verschillende manieren van empowerment.
- Is op de hoogte van de toepassingen van ICT die gebruikt worden in de eigen werksituatie.

Vaardigheden en attitude:

- Is in staat zich in te leven in zorgvragers, hun naasten en sociale netwerk.
- Kan de informatiebehoefte van de patiënt goed inschatten.
- Is resultaatgericht en stressbestendig in alle kritische beroepssituaties.
- Signaleert, rapporteert en doet voorstellen aan de hbo-opgeleide verpleegkundige indien er zaken zijn in het proces rondom de patiëntenzorg die op de afdeling verbeterd kunnen worden.
- Kan gesprekstechnieken toepassen passend bij de zorgvrager en het niveau van communicatie; luisteren, vragen stellen en samenvatten.

De mbo-opgeleide verpleegkundige als samenwerkingspartner

Kennis:

- Heeft kennis van de samenwerkingspartners (rollen, deskundigheid en bevoegdheden).
- Heeft kennis over doeltreffende en doelmatige verslaglegging en overdracht, inclusief het gebruik van ICT, zoals die in de eigen werksituatie wordt toegepast.

Vaardigheden en attitude:

- Kan samenwerken met zorgvragers, hun naasten en sociale netwerk.
- Onderhoudt contacten met mantelzorgers, familie, artsen, transferbureau en externe partijen
- Kan zorgvragers, hun naasten en sociale netwerk steunen en optreden als belangenbehartiger van de zorgvrager.

- Is in staat tot intercollegiale samenwerking in een multidisciplinair team.
- Kan in de samenwerking met professionals, mantelzorgers en vrijwilligers elkaars kwaliteiten benutten.
- Deelt kennis en informatie en is gericht op overdracht in de keten.
- Kan efficiënt en effectief (digitaal) verslagleggen, overleggen en overdragen (ook over de eigen organisatiegrenzen heen).
- Is in staat te handelen vanuit een gelijkwaardige, collegiale en open houding met zorgvragers, hun naasten, met collega-zorgverleners in het multidisciplinaire team en met andere samenwerkingspartners.
- Kan collega-zorgverleners begeleiden: (leerling) mbo-opgeleide verpleegkundigen, verzorgenden etc.

De mbo-opgeleide verpleegkundige als reflectieve professional

Kennis:

- Heeft (globale) kennis van actuele thema's en ontwikkelingen in het eigen vakgebied.
- Heeft kennis van het concept Leven Lang Leren.
- Heeft kennis van levensbeschouwelijke en religieuze opvattingen en stromingen. Heeft kennis van levensbeschouwelijke en religieuze opvattingen en stromingen en de invloed daarvan op de zorgvraag en de zorgverlening.

Vaardigheden en attitude:

- Kan de eigen deskundigheid op peil houden en verbeteren door het bijhouden van vakliteratuur, volgen van bijscholing, leren op de werkplek, deelname aan themabijeenkomsten, volgen van (verplichte) e-learning modules, etc.
- Houdt de BIG-registratie actueel.
- Kan het eigen handelen ter discussie stellen.
- Heeft inzicht in eigen (on)mogelijkheden.
- Reflecteert op eigen handelen en is gericht op persoonlijke en professionele ontwikkeling.
- Kan deelnemen aan afdelingsgebonden werken projectgroepen.
- Kan feedback van collega's en leidinggevenden ontvangen en integreren in haar handelen.
- Kan collega's en studenten feedback geven op handelen en professioneel gedrag.

- Is zich bewust van eigen morele en ethische waarden en kan hier professioneel naar handelen.
- Is in staat te fungeren als rolmodel voor (aankomend) mbo-opgeleide verpleegkundigen.
- Is in staat om bij te dragen aan intercollegiale deskundigheidsbevordering en kennisuitwisseling.

De mbo-opgeleide verpleegkundige als gezondheidsbevorderaar

Kennis:

- Heeft kennis van preventie en gezondheidsvoorlichting.
- Heeft kennis van de principes van zelfmanagement, leefstijlen en methoden voor motiverende gespreksvoering.
- Is op de hoogte van culturen, cultuurgebonden opvattingen over gezondheid en cultuurgebonden gezondheidsproblemen.

Vaardigheden en attitude:

- Kan ten aanzien van een individuele zorgvragers gegevens verzamelen en veranderingen in de gezondheidstoestand van een zorgvragers signaleren gericht op vroegsignalering.
- Kan interventies uitvoeren inzake individuele (met name zorggerelateerde) preventie en gezondheidsvoorlichting.
- Is in staat het sociaal netwerk rond een zorgvragers te versterken.
- Toont respect voor de opvattingen van zorgvragers en hun naasten over gezondheid en ziekte.
- Houdt rekening met persoonlijke factoren, wensen en behoeften van mensen, zorgvragers en hun naasten.
- Heeft een signalerende rol bij de monitoring van alle indicatoren die op de afdeling geregistreerd worden conform vastgesteld beleid.

De mbo-opgeleide verpleegkundige als organisator

Kennis:

- Is bekend met (de inzet van) informatie- en communicatietechnologie in de eigen organisatie.
- Weet wat het beleid van de eigen organisatie is.

Vaardigheden en attitude:

- Kan met kennis van het primaire proces de zorg rondom zorgvragers organiseren en coördineren en de continuïteit van zorg waarborgen, in samenspraak met de zorgvrager.
- Kan op verantwoorde wijze met materialen en middelen omgaan.
- Neemt (gedrags)regels en protocollen die horen bij de beroepsmatige verantwoordelijkheid in acht.
- Is gericht op de continuïteit van zorg van de patiënt.
- Is in staat om met het elektronisch patiëntendossier te werken als basis voor het handelen.
- Levert een bijdrage aan de patiëntveiligheid en het werk- en leerklimaat binnen de werkeenheden.

De mbo-opgeleide verpleegkundige als professional en kwaliteitsbevorderaar

Kennis:

- Heeft kennis van relevante richtlijnen, protocollen en wetten.
- Levert een bijdrage aan het ontwikkelen of aanpassen van protocollen en processen.
- Heeft kennis van kwaliteitskaders binnen de eigen organisatie.
- Hanteert te allen tijde kwaliteit en veiligheid als leidraad.
- Kent de eigen waarden en normen en die van de beroepsgroep (zoals verwoord in de beroepscode).
- Kent de grenzen van het persoonlijke en professionele handelen (persoonlijke en beroepsmatige verantwoordelijkheid).

Vaardigheden en attitude:

- Kan planmatig werken, prioriteiten stellen en keuzes maken.
- Werkt vanuit de visie op 'goede zorg' van de eigen organisatie.
- Houdt zich als lid van de beroepsgroep aan de verpleegkundige beroepscode, aan regels uit de organisatie en aan wetgeving.
- Kan omgaan met spanningsvelden, zoals zakelijkheid - betrokkenheid en afstand - nabijheid.
- Is een assertieve zelfbewuste beroepsbeoefenaar, ambassadeur van het beroep.
- Kan de eigen grenzen van haar bevoegdheid en bekwaamheid aangeven bij collega's en zorgvragers.
- Kan feedback geven als protocollen niet goed toepasbaar zijn.

Uitwerking taken en functie-eisen hbo-opgeleide verpleegkundige

TAKEN

Taak 1:

Plant, organiseert, coördineert en verleent verpleegkundige zorg en psychosociale begeleiding in voorspelbare en onvoorspelbare situaties en onderneemt actie om zorg en begeleiding te verbeteren

Is verantwoordelijk voor en hanteert actief het verpleegkundige proces op een methodische wijze in alle voorkomende zorgsituaties en neemt daarbij zo nodig de regie.

Betrekt daarbij alle relevante informatie van de patiënt, diens naasten, collegae en andere disciplines.

Stelt op basis van klinisch redeneren de zorgvraag van de patiënt vast, stelt een verpleegkundig zorgplan op, verricht zelfstandig de hieruit voortvloeiende taken, monitort het verloop, evalueert de resultaten en het verpleegplan en stelt dat zo nodig bij.

Werkt volgens vastgestelde procedures, standaardverpleegplannen en protocollen en kan daar op basis van klinisch redeneren zo nodig van afwijken.

Is aanspreekpunt voor de patiënt en draagt zorg voor informatievoorziening, voorlichting en advisering aan patiënten, hun naasten en mantelzorgers over de zorgverlening, onderzoeken en behandeling of ingreep.

Begeleidt patiënten, hun naasten en mantelzorgers in alle zorgsituaties waarin specifieke problemen aan de orde zijn en schakelt daarbij zo nodig andere zorgverleners in of verwijst door.

Informeert en vraagt toestemming aan de patiënt over handelingen die uitgevoerd worden en wat de consequenties van die handelingen zijn.

Gaat na of de patiënt de informatie die de arts gegeven heeft over onderzoek en behandeling begrepen heeft en zorgt dat eventuele informatie tekorten aangevuld worden.

Rapporteert systematisch en methodisch over de algemene toestand van de patiënt en over bijzonderheden.

Monitort het verloop van interventies, observeert de toestand van de patiënt en consulteert de arts bij plotselinge verslechtering of verandering van de toestand.

Signaleert problemen, schat risico's in, schakelt tijdig de hulp in van de teamleider of medisch specialist en grijpt volgens protocol in bij levensbedreigende situaties.

Is aanspreekpunt voor de mbo-opgeleide verpleegkundige.

Taak 2:

Bevordert het zelfmanagement en gezond gedrag van patiënten

Is gericht op preventie door vroegtijdige signalering van gezondheidsproblemen en op het bevorderen, handhaven en ondersteunen van zelfmanagement van patiënten, hun naasten en mantelzorgers.

Stimuleert de patiënt tot zelfredzaamheid en tot het ondernemen van ADL- en sociale activiteiten.

Geeft algemene informatie over het ziekenhuis en geeft voorlichting, preventie en advies aan toegewezen patiënten over onderwerpen die samenhangen met de aandoening, de ziektebeleving, het ziekteverloop, zorgpaden of -programma's en het toekomstperspectief.

Ondersteunt en begeleidt de patiënt bij diens belangenbehartiging in onvoorspelbare situatie.

Leert de patiënt en zo nodig diens naasten de nodige specifieke vaardigheden aan voor toepassing thuis.

Voert interventies (mee) uit op het gebied van individuele en collectieve preventie en gezondheidsvoorlichting.

Besprekt beperkingen met de patiënt die te maken hebben met ziekte en/of opname van de patiënt.

Informeert de patiënt en diens naasten over de mogelijkheden ten aanzien van de vervolgsituatie.

Heeft een signalerende rol bij de monitoring van de indicatoren die op de afdeling worden geregistreerd conform vastgesteld beleid, ondersteunt de mbo-opgeleide verpleegkundige daarbij en stuurt aan en bij in geval van afwijkingen.

Taak 3: Verricht verpleegkundige handelingen en verpleegkundige diagnostiek en onderneemt actie om als er zich op dit gebied problemen voordoen

Verstrekt (highrisk) medicatie aan patiënten en dient voorgeschreven medicatie toe bij patiënten via verschillende toedieningswijzen (oraal, subcutaan, intramusculair, intraveneus, periduraal, percutaan, nasaal en rectaal).

Werkt evidence-based en met diverse classificatiesystemen.

Assisteert zo nodig de behandelaar en overige zorgverleners bij diverse medisch-technische handelingen in alle voorkomende zorgsituaties.

Draagt zorg voor preventie en behandeling van complicaties die het gevolg zijn van ziekenhuisopname in alle voorkomende zorgsituaties.

Verricht toegewezen risicovolle- en voorbehouden handelingen.

Biedt ondersteuning in gestandaardiseerde of geprotocolleerde zorgprocessen van patiënten die op een andere verpleegafdeling verblijven in het kader van de bevoegdheidsregeling voorbehouden handelingen.

Vertaalt ontwikkelingen op het gebied van risicovolle en voorbehouden handelingen naar de praktijk en ziet toe op tijdige en juiste implementatie ervan.

Taak 4: Ontwerpt en coördineert de verpleegkundige en organisatorische aspecten rondom patiëntenstromen

Draagt zorg voor de coördinatie en continuïteit van het verpleegkundig proces, onder andere door het delegeren van de verpleegkundige zorg en het toewijzen van patiënten aan medewerkers van verschillende deskundigheidsniveaus.

Initieert, ontwerpt, coördineert en evalueert binnen het team activiteiten met betrekking tot de patiëntenzorg, vooral op het gebied van de afstemming tussen de verpleegkundige, medische en overige disciplines, om zodoende voor de patiënt een samenhangend, goed afgestemd en duidelijk behandel- en verpleegplan te realiseren.

Vertaalt (para-)medische zorg naar verpleegkundige zorg en verwerkt dit in het dossier.

Lost bij afwezigheid van de leidinggevende kortetermijnproblemen of acute bezettingsproblemen op, binnen de daarvoor geldende kaders.

Initieert en neemt deel aan multidisciplinaire patiëntenbesprekingen en visites, vertegenwoordigt daarin de afdeling, brengt tijdens besprekingen relevante informatie over de patiënt in, behartigt de wensen en belangen van de patiënt en draagt zorg voor de uitvoering van afspraken.

Coördineert en verricht de voor het verpleegkundig proces noodzakelijke administratieve handelingen.

Zorgt voor schriftelijke overdracht (in- en extern) en rapporteert bijzonderheden, de voortgang en wijzigingen die van belang zijn voor de continuïteit van de zorg aan de patiënt.

Verzorgt de opname, overplaatsing en het ontslag van de patiënt.

Verzorgt de overleden patiënt, begeleidt de familie en draagt zorg voor de overplaatsing naar het mortuarium.

Taak 5: Initieert en bewaakt de kwaliteit van de verpleegkundige zorg en onderneemt actie als dat nodig is

Hanteert te allen tijde kwaliteit en veiligheid als leidraad en ziet erop toe dat er volgens de regels en afspraken wordt gewerkt.

Ziet toe op de uitvoering van de verpleegkundige zorg en het totale zorgproces, signaleert knelpunten ten aanzien van kwaliteit en patiëntveiligheid, bespreekt deze, onderneemt actie als dat nodig is en coördineert de afhandeling daarvan.

Geeft vorm en inhoud aan en draagt op een autonome wijze zorg voor afstemming van de zorg- en organisatorische activiteiten.

Levert continue door reflectie op eigen beroepshouding in samenspraak met collega's een actieve en systematische bijdrage aan de verbetering en vernieuwing van de (voorwaarden voor) verpleegkundige zorg.

Gebruikt het instrument SBAR om de communicatie te verbeteren.

Participeert actief in toegewezen aandachtsgebieden, (onderzoeks)projecten, werkgroepen en commissies.

Past evidence-based practice toe om de juiste verpleegkundige interventies in te zetten, past hierop zo nodig protocollen aan.

Volgt en vertaalt beleid, theoretisch onderzoek en verpleegmodellen naar de praktijk en levert een bijdrage aan nieuwe ontwikkelingen en praktijkgericht onderzoek ten behoeve van de verpleegkundige beroepsuitoefening.

Draagt bij aan de ontwikkeling van verpleegkundig beleid, waardoor invloed wordt uitgeoefend op het afdelings- en ziekenhuisbeleid.

Creëert voorwaarden voor een goed leer- en werkklimaat op de afdeling, signaleert leer- en begeleidingsproblemen en neemt zo nodig passende maatregelen afdelingsbreed.

Geeft klinische lessen, (praktijk) instructie en bijscholing met betrekking tot reguliere verpleeg- (technische) vaardigheden, waarvoor een bekwaamheidsverklaring nodig is aan verpleegkundigen ziekenhuisbreed.

Is mentor en coach en begeleidt toegewezen collega's (leerling en verpleegkundigen) ter verbetering van hun persoonlijke (verpleegkundige) vaardigheden. Vervult een voorbeeldfunctie binnen de zorgverlening en in communicatie naar anderen, inspireert, stimuleert en motiveert collega's.

Geeft op methodische wijze individuele en/of groepsvoorlichting gericht op gedragsverandering aan patiënten, ten aanzien van herstel en instandhouding van gezondheid.

Ontwikkelt nieuw voorlichtingsmateriaal en beoordeelt bestaand materiaal op toepasbaarheid en effectiviteit.

Volgt de ontwikkelingen binnen het vakgebied, beoordeelt deze op hun bruikbaarheid voor de praktijk en past deze toe.

Werkt permanent aan de ontwikkeling van de eigen deskundigheid, onder andere door het volgen van scholing.

Taak 6:

Instrueert en coacht verpleegkundigen, leerlingen en stagiaires op mbo- en hbo-niveau en nieuwe collega's en neemt het initiatief om collega's te ondersteunen bij het verbeteren van de zorg

Geeft advies, informatie, instructie, werkbegeleiding en supervisie aan leerlingen en stagiaires over het verpleegproces en de afdelingsorganisatie.

Geeft specifieke en constructieve feedback. Stelt kritische vragen die aanzetten tot reflectie.

Benut en creëert leermomenten.

Inventariseert leervragen en ondersteunt leerlingen en stagiaires bij het opstellen van een individueel leerplan en evalueert de vorderingen.

Beoordeelt het functioneren van leerlingen en stagiaires.

Instrueert en begeleidt stagiaires van andere opleidingen en nieuwe medewerkers ten aanzien van de verpleegkundige zorgverlening en de afdelingsorganisatie.

Neemt actief deel aan diverse opleidingsgesprekken.

Taak 7:

Initieert praktijkgericht en wetenschappelijk onderzoek en werkt daaraan mee

Werkt mee en geeft inhoudelijke begeleiding aan praktijkgericht hbo-onderzoek binnen het ziekenhuis.

Werkt mee aan wetenschappelijke studies binnen de afdeling en in het zorgpad.

FUNCTIE-EISEN

Uitgangspunt voor het formuleren van de functie-eisen waren de eisen die worden genoemd in het profiel van de hbo-opgeleide verpleegkundige dat is opgesteld door de Stuurgroep Toekomstbestendige beroepen in de verpleging en verzorging. Die zijn waar nodig aangevuld terwijl eisen die niet of nauwelijks relevant waren voor de hbo-opgeleide verpleegkundige in het algemene ziekenhuis, zijn komen te vervallen.

De hbo-opgeleide verpleegkundige als zorgverlener

Kennis:

- Heeft kennis van de basisprincipes uit de anatomie, fysiologie, (psycho)pathologie en farmacologie paraat.
- Heeft kennis van ontwikkelingspsychologie, levensfasen van de mens, principes van zelfmanagement en copingstijlen.
- Kent de theoretische modellen achter haar activiteiten en interventies.
- Heeft kennis van het verpleegkundig handelen, de verpleegkundige visie, behandelmethoden, actuele richtlijnen, protocollen en professionele standaarden.
- Heeft basiskennis over verschillende doelgroepen.

Vaardigheden en attitude:

- Kan informatie verzamelen op diverse manieren, zowel op het niveau van de zorgvrager als zorgvrageroverstijgend, deze informatie analyseren, interpreteren en toepassen.
- Is in staat om op basis van klinisch redeneren de verpleegkundige zorg vast te stellen, gericht op het handhaven of (opnieuw) verwerven van het zelfmanagement van de zorgvrager en diens naasten.
- Kan in onvoorspelbare zorgsituaties risico's inschatten, problemen vroegtijdig signaleren, interventies kiezen en uitvoeren, het verloop monitoren en de resultaten evalueren bij zorgproblemen gericht op de zes dimensies van gezondheid.
- Is in staat te werken volgens richtlijnen en daar beargumenteerd vanaf te wijken als de situatie,

de wensen van de zorgvrager of eigen professionele of morele afwegingen daartoe aanleiding geven.

- Kan werken met diverse classificatiesystemen.
- Is in staat het zelfmanagement van zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk te ondersteunen en te bevorderen met als doel het behouden of verbeteren van het functioneren in relatie tot kwaliteit van leven, gezondheid en ziekte.
- Kan een zorgrelatie aangaan, gebaseerd op vertrouwen, gericht op resultaat met zorgvragers en uiteenlopende doelgroepen.
- Kan voorbehouden en risicovolle handelingen uitvoeren, met inachtneming van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid.
- Houdt in haar handelen rekening met de wensen, behoeften en privacy van de zorgvrager en diens naasten.
- Kan de zorgvrager ondersteunen bij persoonlijke verzorging en deze waar nodig overnemen.
- Kan een verpleegplan opstellen, evalueren en bijstellen in onvoorspelbare zorgsituaties.
- Weet de medische en verpleegkundige discipline samen te brengen en de vertaalslag hiervan te maken naar de verpleegplannen en de uitvoering hiervan te coördineren.
- Kan wetenschappelijke kennis, evidence-based practice en klinische expertise (praktijkkennis) omzetten naar de afdelingsorganisatie.
- Kan zorgvragers psychosociaal begeleiden in onvoorspelbare zorgsituaties.
- Is in staat adequaat invulling te geven aan gezamenlijke besluitvorming (shared decision making) met zorgvragers, hun naasten en andere zorgverleners (o.a. ten aanzien van palliatieve en terminale zorg).

De hbo-opgeleide verpleegkundige als communicator

Kennis:

- Heeft kennis van communicatieniveaus (inhoud, procedure, proces).
- Kent de belangrijkste gesprekstechnieken.
- Kent verschillende manieren van gedragsbeïnvloeding en empowerment.
- Kan omgaan met klachten, kritiek en conflicten.

- Is op de hoogte van de nieuwste toepassingen van Informatie- en Communicatie Technologieën (ICT) in de zorg.

Vaardigheden en attitude:

- Kan communiceren op inhouds-, procedure- en procesniveau en soepel schakelen tussen deze niveaus.
- Is in staat zich in te leven in zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk.
- Heeft een goed inschattingsvermogen van de informatiebehoefte van de patiënt.
- Kan gesprekstechnieken toepassen, passend bij de zorgvrager en het niveau van communicatie: luisteren, vragen stellen, samenvatten en parafraseren, spiegelen, gevoelsreflecties geven.
- Is resultaatgericht en stressbestendig in alle kritische beroepssituaties.
- Signaleert, rapporteert en adviseert oplossingsgericht richting het afdelingshoofd indien er structurele zaken zijn in het proces rondom de patiëntenzorg die op de afdeling verbeterd kunnen worden.
- Ondersteunt/coacht en adviseert de mbo-opgeleide verpleegkundige in meer lastige intercollegiale en communicatieve zaken. Houdt rekening met verschillende partijen en kent de procedures.
- Is zich bewust van de effecten van eigen verbale, non-verbale en digitale uitingen.
- Kan vaktaal in voor de zorgvrager begrijpelijke taal omzetten.
- Heeft in gesprekken met zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk een open en respectvolle houding.
- Kan communiceren met een grote diversiteit aan zorgvragers. Kan omgaan met culturele verschillen en daarmee gepaard gaande andere opvattingen over leven, ziekte en dood.
- Kan uitstekend formuleren, mondeling en schriftelijk.
- Kan adviezen geven en de zorgvrager instrueren en motiveren.
- Is in staat adequaat om te gaan met agressie, grensoverschrijdend gedrag en onbegrepen gedrag bij zorgvragers, hun naasten en sociale netwerk.
- Kan professioneel communiceren over palliatieve zorg en het levenseinde.
- Is digitaal vaardig en maakt professioneel gebruik van e-health en internet.

De hbo-opgeleide verpleegkundige als samenwerkingspartner

Kennis:

- Heeft kennis van visies op samenwerken en kent actuele standaarden en handreikingen daarin.
- Heeft kennis van samenwerkingsprocessen, zoals groeps- en teamvorming, teamrollen, groepsdynamica en geven en ontvangen van feedback.
- Heeft kennis van de samenwerkingspartners (rollen, deskundigheid en bevoegdheden).
- Is op de hoogte van ketenprocessen en de organisatie van de zorg in de eigen regio.
- Kent de sociale kaart, relevante ketens en (potentiële) samenwerkingspartners buiten de zorg.
- Heeft kennis over doeltreffende en doelmatige verslaglegging en overdracht, inclusief het gebruik van ICT en wet- en regelgeving in dezen.

Vaardigheden en attitude:

- Kan haar visie op samenwerken formuleren en naar voren brengen, heeft hierin een voorbeeld-functie.
- Kan samenwerken met zorgvragers, hun naasten en sociale netwerk.
- Kan zorgvragers, hun naasten en mantelzorgers steunen en hen waar nodig adequaat verwijzen.
- Onderhoudt contacten in geval van minder voorspelbare zorgsituaties met patiënt, mantelzorgers, familie, artsen, transferbureau en externe partijen.
- Deelt kennis en informatie en is gericht op overdracht in de keten.
- Heeft een helicopterview/overallbeeld van de multidisciplinaire aspecten binnen de afdeling of deel van de afdeling.
- Kan een coördinerende/regierol vervullen binnen een multidisciplinair team.
- Kan in teams en samenwerkingsprocessen haar bijdrage leveren en zichzelf positioneren, confrontaties en verschil van mening daarbij niet schuwend.
- Is in staat in het samenwerkingsproces rekening te houden met verschillende perspectieven, van collega's, zorgvragers en hun naasten, kan hier beleid op afstemmen en hier op professionele en respectvolle wijze mee omgaan.

- Kan efficiënt en effectief (digitaal) verslagleggen, overleggen en overdragen (ook over de eigen organisatiegrenzen heen).
- Is in staat te handelen vanuit een gelijkwaardige, collegiale en open houding met zorgvragers, hun naasten, met collega's, in het multidisciplinaire team en met andere samenwerkingspartners.
- Kan collega-zorgverleners begeleiden en coachen; (leerling) hbo-opgeleide verpleegkundigen, mbo-opgeleide verpleegkundigen, verzorgenden et cetera, en stuurt bij in onvoorspelbare zorgsituaties.

De hbo-opgeleide verpleegkundige als reflectieve professional

Kennis:

- Heeft kennis van de laatste stand van de wetenschap.
- Heeft kennis van de principes van evidence-based practice en van best practices.
- Heeft elementaire kennis van methoden van onderzoek.
- Heeft brede en geïntegreerde kennis van actuele thema's en ontwikkelingen in het eigen vakgebied.
- Is op de hoogte van toepassingen op het gebied van kennisontwikkeling en -deling en heeft kennis van het concept Leven Lang Leren.
- Kent de principes van reflectieve praktijkvoering.
- Heeft kennis van levensbeschouwelijke en religieuze opvattingen en stromingen en de invloed daarvan op de zorgvraag en de zorgverlening.
- Heeft kennis van de moreel-ethische context van de zorgverlening.

Vaardigheden en attitude:

- Is op de afdeling een voortrekker in evidence-based werken en past evidence-based werken toe in de uitvoering van de werkzaamheden.
- Handelt naar de laatste stand van de wetenschap.
- Heeft inzicht in eigen (on)mogelijkheden.
- Houdt vakliteratuur bij. Weet informatie adequaat op te zoeken en op waarde te beoordelen.

- Neemt deel aan bij- en nascholing (volgt e-learning modules), (thema)bijeenkomsten en klinische lessen.
- Houdt de BIG-registratie actueel.
- Kan participeren in (praktijk)onderzoek.
- Kan zichzelf ontwikkelen door zelfreflectie en zelfbeoordeling van eigen resultaten.
- Kan het eigen functioneren waarderen en kritisch benaderen; kan het eigen functioneren en ervaringen bespreekbaar maken met collega's en zorgvragers.
- Kan feedback van collega's en leidinggevendenden ontvangen en integreren in haar handelen.
- Kan collega's en studenten feedback geven op hun handelen en professioneel gedrag, heeft hierin een voorbeeldfunctie en neemt passende maatregelen.
- Kan ethische vraagstukken en zingevingsvraagstukken bespreken met collega's en zorgvragers. Heeft hierbij een voortrekkersrol.
- Kan zorgvragers en hun naasten bijstaan bij het nemen van beslissingen inzake de behandeling, zoals het al of niet voortzetten van een behandeling (specifiek rond het levenseinde).
- Is zich bewust van eigen morele en ethische waarden en kan hier professioneel naar handelen.
- Is in staat te fungeren als rolmodel voor (aankomend) verpleegkundigen.
- Is in staat om intercollegiale deskundigheidsbevordering en kennisuitwisseling tot stand te brengen en te houden.

De hbo-opgeleide verpleegkundige als gezondheidsbevorderaar

Kennis:

- Heeft kennis van epidemiologie.
- Heeft kennis van preventie en gezondheidsvoorlichting, gezondheids- en gedragsdeterminanten.
- Heeft kennis van de principes van zelfmanagement, leefstijlen, gedrag en manieren van gedragsbeïnvloeding.
- Is bekend met manieren waarop gezond gedrag gestimuleerd kan worden.
- Is op de hoogte van culturen, cultuurgebonden opvattingen over gezondheid en cultuurgebonden gezondheidsproblemen en de invloed daarvan op de zorgvraag en de zorgverlening.

Vaardigheden en attitude:

- Kan gegevens verzamelen in brede context, gericht op vroegsignalering en risicobeoordeling.
- Heeft een signalerende rol bij de monitoring van alle indicatoren die op de afdeling geregistreerd worden conform vastgesteld beleid en ondersteunt de mbo-opgeleide verpleegkundige hierbij. Stuurt aan en bij in geval van afwijkingen.
- Legt verbanden tussen de verschillende indicatoren en integreert kennis
- Kan interventies uitvoeren inzake individuele en collectieve preventie en gezondheidsvoorlichting.
- Toont respect voor de opvattingen van zorgvragers en hun naasten over gezondheid en ziekte.
- Houdt rekening met persoonlijke factoren, wensen en behoeften van groepen mensen, zorgvragers en hun naasten.
- Kan meedenken met afdelingshoofd en beleidsmakers en voorstellen doen voor noodzakelijke programma's.
- Kan gemotiveerd adviseren over gewenste veranderingen in de leefstijl of volhouden van therapie.

De hbo-opgeleide verpleegkundige als organisator

Kennis:

- Kent verschillende organisatievormen en principes uit de organisatiekunde.
- Heeft inzicht en kennis van de bekostiging van de zorg (inclusief de rol van de zorgverzekeraar).
- Heeft kennis van de nieuwste informatie- en communicatietechnologieën in de zorg.
- Weet hoe het beleid van een organisatie te beïnvloeden is.

Vaardigheden en attitude:

- Kan de zorg rondom zorgvragers, tussen disciplines en organisaties coördineren en de continuïteit van zorg waarborgen, in samenwerking met zorgvrager.
- Neemt deel aan ziekenhuisbrede werkgroepen en vertegenwoordigt hierbij de afdeling, gericht op het verbeteren van het verpleegkundig proces, patiëntenzorg of de ketenzorg.

- Is in staat om een (afdelingsgebonden) werk- of projectgroep voor te zitten en projectmatig te werken.
- Is in staat beslissingen te nemen over beleid (prioritering) en middelen voor de individuele patiëntenzorg, waarbij effect en kosten worden afgewogen.
- Gaat op verantwoorde wijze met materialen en middelen om.
- Neemt (gedrags)regels en protocollen in acht, die horen bij de beroepsmatige verantwoordelijkheid.
- Is in staat om met het elektronisch patiëntendossier te werken als basis voor het handelen en om hierover voorstellen tot verbetering te kunnen doen.
- Is vaardig op het gebied van informatie- en communicatietechnologie en staat open voor innovaties op dit gebied.
- Levert een bijdrage aan de patiëntveiligheid en het werk- en leerklimaat binnen de organisatie.
- Hanteert te allen tijde kwaliteit en veiligheid als leidraad.
- Kan haar visie op kwaliteit van zorg in begrijpelijke bewoordingen naar voren brengen.
- Is in staat om zaken te initiëren en te ontwikkelen op het gebied van kwaliteitszorg en innovatie (inclusief ICT).
- Kan resultaatgericht, effectief en efficiënt werken.
- Houdt zich als lid van de beroepsgroep aan de verpleegkundige beroepscode, regels van de organisatie en wetgeving.
- Kan omgaan met spanningsvelden, zoals zakelijkheid-betrokkenheid en afstand-nabijheid.
- Is een assertieve en zelfbewuste beroepsbeoefenaar, ambassadeur van het beroep.
- Werkt permanent aan de ontwikkeling van eigen deskundigheid.
- Initieert de ontwikkeling van de deskundigheid van collega's.
- Kan collega's en aankomend verpleegkundigen aanspreken op (on)professioneel gedrag.
- Is aanspreekbaar en spreekt anderen aan bij incidenten, fouten of missers, rapporteert deze op juiste wijze en stelt waar nodig verbeterplannen op.
- Kan de eigen grenzen van haar bevoegdheid en bekwaamheid aangeven bij collega's en zorgvragers.
- Kan protocollen aanpassen of ontwikkelen op basis van wetgeving, professionele standaarden en richtlijnen.
- Kan richtlijnen en protocollen combineren.

De hbo-opgeleide verpleegkundige als professional en kwaliteitsbevorderaar

Kennis:

- Kent de wet- en regelgeving die van toepassing is op de verpleegkundige beroepsuitoefening en de context waarin zij werkzaam is.
- Heeft kennis van monitoring van resultaten van zorg.
- Heeft kennis van actuele richtlijnen en professionele standaarden.
- Heeft kennis van kwaliteitskaders en verpleegkundig leiderschap.
- Kent de eigen waarden en normen en die van de beroepsgroep(beroepscode).
- Kent de grenzen van het persoonlijke en professionele handelen (persoonlijke en beroepsmatige verantwoordelijkheid).

Vaardigheden en attitude:

- Bewaakt de kwaliteit van verpleegkundige zorg op afdelingsniveau, van eigen handelen en coacht de mbo-opgeleide verpleegkundige.
- Vervult een kartrekkersrol bij de implementatie en uitvoering van het kwaliteitsbeleid.